

Diarienummer: OAN.2012.172

Datum: 2015-12-04

Verksamhetschef Individ- och familjeomsorgen Irene Blomqvist

E-post: irene.blomqvist@ale.se

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Översyn av motivationsboende

Ett motivationsboende för målgruppen vuxna som för tillfället inte är nyktra eller drogfria, men motiverade att ta emot hjälp för sitt missbruk, har sedan ett par års tid tillbaka planerats i kommunen. För att hantera behovet har vuxenheten inom Individ och familjeomsorg under tiden varit tvungna att hitta andra lösningar för målgruppen. Främst har detta skett med hjälp av Bostad 1. Det arbetet har varit så framgångsrikt att målgruppen för ett motivationsboende i dag är så pass liten att det inte är vare sig ekonomiskt eller behovsmässigt motiverat att slutföra planerna på ett motivationsboende. I dagsläget behöver därför andra former av boende prioriteras. Nämnden har tidigare gett verksamheten i uppdrag att hitta lösningar för behovet av akutboende för missbrukare. Den tänkta placeringen för motivationsboende är inte lämplig för akutboende, men är eventuellt intressant för andra behov.

Förvaltningens beslutsförslag till Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att för tillfället inte fullfölja planerna på ett motivationsboende.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att göra en analys och utreda möjligheten att kunna använda det planerade boendet till behov av boende i andra målgrupper inom individ- och familjeomsorgens område.

Rune Strömberg

Tf sektorchef

Irene Blomqvist

Verksamhetschef IFO

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2015-12-04.

Ärendet expedieras efter beslut till:

För vidare hantering

Verksamhetschef IFO

Enhetschef Vuxenheten

För kännedom

Kommunstyrelsen

Lagrum

Kommunen har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver 2 kap. 1 § SoL), såsom omsorg, vård och service, upplysningar, råd, ekonomisk hjälp och annat bistånd (3 kap. 1 § SoL).

1 § Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och gruppers egna resurser.

Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.

Kommunens yttersta ansvar innebär i praktiken att då en person saknar mat för dagen eller tak över huvudet har socialtjänsten ansvar för att avhjälpa den akuta nöden. Biståndet kan bestå av matpengar eller akut bistånd i form av vandrarhem. Biståndet är dock inte villkorslöst utan innebär att den enskilde har gjort på vad den åligger att lösa sin situation i första hand.

Ett annat uppdrag för socialtjänsten är att hantera ansökningar om bistånd för stöd till nykterhet eller drogfrihet. I samband med att en sådan ansökan behandlas kan ett drogfritt/nyktert boende beviljas i kombination med öppenvårdsinsatser i syfte att uppnå drogfrihet/nykterhet. Boendet är i dessa fall inte det primära utan ett led i stöd att uppnå drogfrihet/nykterhet.

Bakgrund

Ett motivationsboende för vuxna personer som för tillfället inte lyckas hålla sig nyktra/drogfria har planerats sedan många år tillbaka i Ale kommun med motiveringen att det skulle vara en ekonomiskt lönsamt investering samt att man mer effektivt skulle kunna arbeta med klienterna på hemmaplan. Förutsättningarna för att starta ett motivationsboende har förändrats sedan planeringen först gjordes.

Den största förändringen som inträffat som inte har tagits med i tidigare beräkningar är uppstarten av Bostad 1 för ett år sedan. Bostad 1 är en metod som baserar sig på den ursprungliga modellen Housing first som startade i USA och som bygger på tanken att man måste ha en fast punkt i form av bostad i tillvaron för att kunna sluta missbruka. Bostad 1 vänder sig till i stort sett samma målgrupp som motivationsboendet, dvs missbrukare som för närvarande inte klarar av att hålla sig nyktra/drogfria men är motiverade till en förändring. Sedan starten har sju personer flyttat in i Bostad 1. Sammantaget har hemtagningen av dessa personer samt de ändrade ekonomiska förutsättningarna gjort att de ekonomiska beräkningar som tidigare gjorts inte längre stämmer. Istället för att kunna ta hem tio personer vilket den ursprungliga kalkylen byggde på kommer för närvarande tre personer kunna flytta in på motivationsboendet.

Socialtjänsten ansvarar för akut bistånd i form av tak över huvudet för akut bostadslösa personer. Detta behov skulle kunna tillgodoses genom att man startar upp ett eget alternativ utifrån modellen i Lilla Edet eller som idag genom att man köper lösningar i form av vandrarhem eller köpta boenden för personer med missbruksproblematik. Ett annat bistånd som tillhandahålls efter bedömning av behov är boende som stöd i nykterhet/drogefrihet i kombination med

öppenvårdsbehandling som alternativ till behandlingshem. Idag finns Brattås stödboende med fem platser i egen regi, Bostad 1 med sju platser samt att man köper platser på annan ort om behov bedöms finnas. De alternativ som finns idag bedöms till stora delar kunna täcka behovet förutom för ett par personer med svår samsjuklighet eller annan problematik som gör att ordinärt boende inte är ett alternativ. För personer med svår samsjuklighet är motivationsboendet inte ett alternativ på grund av den låga bemanningen. För den målgrupp som är motiverade men för tillfället inte nyktra eller drogfria finns Bostad 1 och för den målgrupp som har uppnått nykterhet och drogfrihet finns Brattås stödboende. Det kommer även i fortsättningen behövas köpta platser på olika boenden för personer som behöver utredas eller placeras under en kortare period för att undvika längre och dyrare placeringar eller andra skäl samt då Brattås stödboende är fullt eller på andra sätt inte lämpligt. På kort såväl som på längre sikt bedöms dock de befintliga lösningarna täcka behovet för flertalet om förutsättningarna och behoven inte förändras.

En översyn av personaltätheten på boendet har också kommit fram till en annan slutsats än tidigare. För att kunna bedriva ett motivationsarbete på boendet behöver det finnas personal på helgerna och större delen av vardagarna än sex timmar. En jämförelse har gjorts med Brattås stödboende där fem platser finns för personer som är nyktra och drogfria och där finns det idag personal till nio på vardagskvällar och till sju på helger. Det är alltid två personer som arbetar samtidigt minst och även om de även har uppdrag utanför boendet görs ändå beräkningen att detta är den personalstyrka som skulle behövas även på motivationsboendet utifrån tilltänkt målgrupp och utifrån att antal boende är dubbelt så många som på Brattås.

Ekonomisk bedömning/konsekvens

Att starta ett motivationsboende i de tänkta formerna beräknas kosta verksamheten mellan 2,5 mkr till 2,8 mkr årligen beroende på vilken personaltäthet man beräknar. Tidigare beräkningar har baserats på 2,5 tjänst dagtid vardagar och ingen personal på helgerna förutom tillsyn från personalen på Brattås och vaktbolag. Med tanke på föreslagen placering kan detta tyckas lågt beräknat och två alternativ har därför räknats på som tänkt scenarier – det ena med tidigare planerad bemanning och det andra med fem tjänster. Fem tjänster skulle täcka bemanning med två personer under dagtid vardagar och helger fram till ca sju på kvällen.

Alt 1	2,5 tj á 27 000 kr/mån	hemtagning 10 plac á 900 kr
Alt 2	5,0 tj á 27 000 kr/mån	hemtagning 3 plac á 1000 kr
Alt 3	5,0 tj á 27 000 kr/mån	hemtagning 3 plac á 1200 kr

Miljöperspektivet

Prover har tagits på marken där boendet är tänkt att ligga och de har blivit godkända för att gå vidare med bygglovsansökan. Miljön påverkas troligtvis inte negativt förutom under själva byggfasen då mycket trafik rimligtvis behöver trafikera området. Kringboende grannar har haft mycket farhågor att deras boendemiljö kommer påverkas och att barnen inte ska kunna röra sig fritt i området med tanke på målgruppen.

Sektorns bedömning/förslag

Då tanken med motivationsboendet var att det skulle vara en lönsam investering för Ale kommun är sektorns bedömning att det behöver fattas ett nytt beslut utifrån de nya ekonomiska förutsättningarna. Behov av platser finns men behovet är inte lika stort längre och personalstyrkan behöver förstärkas.

Inom individ- och familjeomsorgen finns ett stort behov av boende i flera andra målgrupper. Förslaget är därför att sektorn får i uppdrag att genomföra en analys och utreda möjligheten att kunna använda det planerade boendet till behov av boende i andra målgrupper inom individ- och familjeomsorgens område.